

PRAKSISOVERSIGT · AFGIFTSRET

Praksisoversigt over affaldsafgift ved deponering

Afgiftspligt, registreringspligt og grænsen mellem deponering og genanvendelse

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 13 afgørelser · 2009-2024

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Affaldsafgiften ved deponering er en vægtbaseret punktafgift på 475 kr. pr. ton, der udløses af, at affald tilføres en registreringspligtig virksomhed, jf. affalds- og råstofafgiftslovens § 9, stk. 1, og § 10, stk. 1. Praksis er næsten udelukkende administrativ – Landsskatteretten og Skatterådet dominerer, med enkelte principielle domme fra Højesteret og landsretterne – og kredser om tre spørgsmål: hvornår tilførsel sker med henblik på deponering frem for genanvendelse, hvor skarpt afgiftspligtige deponiområder skal være adskilt fra afgiftsfrie genanvendelsesområder, og hvor langt fritagelseskataloget i § 9, stk. 2-3, rækker. Oversigten dækker ikke affaldsforbrændingsafgiften efter kulafgiftsloven eller råstofafgiften efter lovens kapitel 1.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Afgiftspligten efter affalds- og råstofafgiftslovens § 9, stk. 1, udløses af selve tilførslen af affald til en registreringspligtig virksomhed – ikke af, hvad affaldet efterfølgende anvendes til.
- 02** Afgiftspligten omfatter efter Højesterets praksis alt affald, der tilføres den registreringspligtige virksomhed, herunder affald anvendt til anlægsarbejder som membran- og vækstlag på deponiet.
- 03** Affald, der tilføres med henblik på genanvendelse, er ikke afgiftspligtigt, selv om det sker på en ejendom, hvor der også drives registreringspligtig deponeringsvirksomhed – men det forudsætter, at genanvendelsesaktiviteten er særskilt indrettet og drevet.
- 04** Adskillelsen mellem afgiftspligtigt deponi og afgiftsfrit genanvendelsesområde bedømmes i særlig grad efter de fysiske forhold; hegn, jordvold eller naturlig adskillelse accepteres, mens armeringsnet i bunden af en celle placeret oven på en aktiv deponeringsenhed ikke er tilstrækkeligt.
- 05** Mangler adskillelsen, anses hele anlægget afgiftsmæssigt for ét deponi, og afgiften beregnes af alt tilført affald.
- 06** Registreringspligten efter § 11 følger anlæggets faktiske håndtering af affaldet, ikke ordlyden af den kommunale anvisning; sædvanlige genbrugs- og genanvendelsesvirksomheder er ikke registreringspligtige.
- 07** Registreringsfritagelsen for specialdeponier til olie-, kemikalie- eller tungmetalforurenet jord efter § 11, stk. 5, er betinget af, at anlægget ikke modtager andet anvisningspligtigt affald, jf. § 11, stk. 6.

- 08** Ren jord og rent jordfyld til daglig afdækning og slutaafdækning er afgiftsfrit, og siden 1. april 2019 gælder fritagelsen også lettere forurenede jord til slutaafdækning og til afdækning af asbestaffald – før da var lettere forurenede jord til slutaafdækning afgiftspligtig.
- 09** Sten, tegl, brokker og lettere forurenede jord kan afgiftsfrit tilføres inden for 3,5 pct. af sidste års deponerede mængde, i hele selvstændige læs, og kun til daglig afdækning og interimsveje.
- 10** Modregning og tilbagebetaling efter § 12, stk. 1, forudsætter, at det fraførte affald er afgiftspligtigt; affald deponeret før afgiftens indførelse eller fritaget efter § 9, stk. 2, nr. 3, giver ikke ret til tilbagebetaling.
- 11** Tilbagebetaling er efter fast fortolkning betinget af, at afgiften tidligere faktisk er betalt, og for farligt affald sker modregning efter § 12, stk. 2, til den sats, affaldet blev tilført til, efter et LIFO-princip.
- 12** Aktiviteter, der ligger uden for selve deponeringsaktiviteten – fx frivillig etablering af biocover på allerede slutafdækkede enheder under en statslig tilskudsordning – kan falde uden for afgiftspligten.
- 13** Klager over afgiftspligt, registreringspligt, afgiftspligtig vægt og fritagelser efter lovens kapitel 1 og 2 afgøres af Landsskatteretten, ikke Skatteankestyrelsen.
- 14** Efteropkrævning hos en uregistreret virksomhed kan ske ekstraordinært efter skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 3, hvis der er handlet groft uagtsomt, og 6-måneders reaktionsfristen i § 32, stk. 2, er overholdt.
- 15** Manglende eller mangelfuld vejning fritager ikke for afgift; opgørelsen kan da ske på andet grundlag, og undladelse af at benytte forskriftsmæssig vægt er selvstændigt strafbelagt efter § 33.

§ 1 Afgiftens konstruktion: tilførsel til et registreringspligtigt anlæg

Afgiftspligten er knyttet til én enkelt udløsende begivenhed. Efter [affalds- og råstofafgiftsloven § 9, stk. 1](#) gælder:

Der skal betales afgift af affald, der tilføres en registreringspligtig virksomhed.

Afgiften udgør efter [§ 10, stk. 1](#) 475 kr. pr. ton affald, der afleveres til deponering, og den afgiftspligtige vægt er affaldets **bruttovægt**. Samme sats gælder efter [§ 10, stk. 2](#) for affald, der deponeres med henblik på senere forbrænding. Den afgiftspligtige mængde skal efter [§ 10, stk. 3](#) opgøres ved hjælp af en vægt efter regler fastsat af told- og skatteforvaltningen, og afgiftsperioden er kvartalet, jf. [§ 13](#).

Afgiftens formål har fra begyndelsen været adfærdsregulerende. Af de almindelige bemærkninger til den oprindelige lov (1989 LSF 100 om afgift af affald og råstoffer) fremgår:

Det fremgår af bemærkningerne til loven, at det primære formål med afgiften er at fremme genanvendelsen og tilskynde virksomhederne til at anvende teknologier, der frembringer mindre affald.

Dette formål gennemsyrrer hele fortolkningen: afgiften skal gøre deponering dyrere end genanvendelse. Det er derfor ikke tilfældigt, at næsten al praksis handler om, hvor grænsen mellem de to går. Satsen er siden hævet ad flere omgange – bl.a. ved [lov nr. 1224 af 27. december 1996](#), hvor deponeringssatsen blev hævet med 50

kr./ton oven i en allerede vedtaget forhøjelse, med den udtrykkelige begrundelse, at »tilskyndelsen til genbrug øges i forhold til forbrænding og deponering«.

Endelig indeholder § 9, stk. 4 en særregel: bliver et deponeringsanlæg først miljøgodkendt og registreret efter etableringen, indtræder afgiftspligten ved den efterfølgende godkendelse, og de kommunale miljømyndigheder opgør vægten af det allerede henlagte affald.

LOV

Affalds- og råstofafgiftsloven § 9, stk. 1, 4

Affalds- og råstofafgiftsloven § 10, stk. 1-3

Affalds- og råstofafgiftsloven § 13

§ 2 Registreringspligten efter § 11 og de snævre registreringsfritagelser

Afgiftspligten forudsætter, at modtageren er registreringspligtig. § 11 opregner fem grundlag:

Bestemmelse	Registreringspligtens genstand
§ 11, stk. 1	Anlæg, der til deponering modtager affald omfattet af kommunalbestyrelsens anvisningspligt eller en kommunal indsamlingsordning – samt specielle deponeringsanlæg til farligt affald
§ 11, stk. 2	Virksomheder, der på egen grund deponerer eget anvisningspligtigt affald
§ 11, stk. 3	Deponeringsanlæg til restprodukter fra kraftværker (fossile brændsler eller biomasse)
§ 11, stk. 4	Virksomheder, der modtager affald fra udlandet med henblik på deponering
§ 11, stk. 5-6	Fritagelse for anlæg til deponering af olie-, kemikalie- eller tungmetalforurenet jord og oprensningssedimenter samt jord fra roevaskeri – betinget af, at anlægget ikke modtager andet anvisningspligtigt affald

Forarbejderne til nyaffattelsen af § 11, stk. 1, ved lov nr. 1224 af 27. december 1996 fastlægger to bærende fortolkningsprincipper. For det første er det den **faktiske håndtering**, der er afgørende:

Med forslaget præciseres det, at det er det modtagende anlægs faktiske håndtering af affaldet, og ikke ordlyden af den kommunale anvisning, der er afgørende for spørgsmålet om registreringspligt.

For det andet – og dette er grundlaget for hele genanvendelsessporet:

Sædvanlige genbrugs- og genanvendelsesvirksomheder, der ikke foretager forbrænding eller deponering af affald, er ikke registreringspligtige.

Omvendt understreger de samme forarbejder, at anvendelse af affald i bygge- og anlægsarbejder uden for de særlige genanvendelsesregler »vil udløse registreringspligt, når anvendelsen kan sidestilles med deponering«. Samme lovændring præciserede desuden, at deponering på egen grund er omfattet – en præcisering, der var nødvendig, fordi Højesteret og landsretterne i sager om perioden forud herfor havde underkendt hjemlen til at opkræve afgift af eget affald deponeret på egen grund, jf. SKM2003.26.HR og SKM2001.647.ØLR.

Registreringsfritagelsen i § 11, stk. 5, fortolkes snævert. I SKM2022.134.SR ønskede et fælleskommunalt selskab at indrette et afgiftsfrit specialdepot til klasse 2- og 3-jord i en celle placeret **oven på** en

aktiv deponeringsenhed. Skatterådet svarede nej: cellen ville være en integreret del af den eksisterende registreringspligtige deponeringsenhed og dermed ikke et selvstændigt anlæg omfattet af fritagelsen.

LOV Affalds- og råstofafgiftsloven § 11, stk. 1-6

PRAKSIS Skatterådet · Afvisning af specialdeponi for forurennet jord oven på eksisterende deponi

21.03.2022

§ 3 Kernesondringen: tilførsel til deponering kontra tilførsel til genanvendelse

Det centrale tvistemønster er, om affaldet tilføres *med henblik på* deponering eller genanvendelse. Vestre Landsret fastslog i [SKM2014.43.VLR](#), at afgiftspligten efter § 9, stk. 1, ikke omfatter affald, der tilføres med henblik på genanvendelse, selv om tilførslen sker på en ejendom, hvor der også drives registreringspligtig deponeringsvirksomhed. Det bærende var, at miljøanlægget i afgiftsmæssig forstand ikke var en del af deponeringsvirksomheden, fordi det var særskilt indrettet og drevet.

Dommen har et solidt fundament i forarbejderne til [lov nr. 1224 af 27. december 1996](#), hvor lovgiver om begrebet ren jord udtalte:

Forurennet jord, der har gennemgået en rensning, og som efter rensningen er så ren, at jorden kan disponeres frit – det vil sige jord, som ikke af kommunalbestyrelsen betragtes som affald og dermed ikke er omfattet af kommunalbestyrelsens anvisningspligt – betragtes som ren jord også i afgiftslovens forstand.

Skatterådet har fulgt linjen konsekvent. I [SKM2014.435.SR](#) blev ren og lettere forurennet jord tilført en **nedlukket** deponeringsenhed til terrænregulering på grundlag af en særskilt miljøgodkendelse efter [miljøbeskyttelseslovens § 33, stk. 1](#). Rådet lagde vægt på, at miljøgodkendelsen udelukkende tillod genanvendelse, at enheden var omgivet af ufarbare skrænter med kun én adgangsvej, og at der var etableret en fast indvejnings- og fotoprocedure med kameraovervågning:

Den tilførte jord tilføres med henblik på genanvendelse, og tilførslen er derfor ikke afgiftspligtig.

Grænsedragningen kan også gå den anden vej, når formålet er midlertidigt. I [SKM2022.36.SR](#) bekræftede Skatterådet, at der ikke skulle betales afgift af affald, som kommunalbestyrelsen havde anvist til midlertidig oplagring i højst ét år med henblik på senere levering til forbrænding – oplagringen var ikke deponering i lovens forstand. Modsat gælder, at hvis affaldet ikke fraføres inden for fristen, må det anses for deponeret.

Endelig viser [SKM2019.262.SR](#), at aktiviteter kan ligge helt uden for deponeringsaktiviteten. Skatterådet fandt, at materialer til biocoveranlæg på allerede slutaftdækkede enheder ikke var afgiftspligtige:

Henset til Biocoverordningens særlige karakter, herunder navnlig den frivillige deltagelse, og det forhold at yderligere afværkning af udslippet af metan fra deponeringsanlægget ikke uden tilskudsordningen i øvrigt var blevet aktualiseret f.eks. ved varsling af påbud fra tilsynsmyndigheden, må spørgers etablering af biocoveranlæg med tilskud fra ordningen ... anses for at ligge uden for spørgers deponeringsaktivitet.

Skatterådet knyttede dog to udtrykkelige betingelser til svaret: nyttiggørelsen skulle være i overensstemmelse med miljøgodkendelsen, og materialerne skulle klart holdes adskilt fra affald tilført til deponering.

LOV Affalds- og råstofafgiftsloven § 9, stk. 1

Miljøbeskyttelsesloven § 33, stk. 1

Skatterådet: Affaldsavgift for midlertidig oplagring af forbrændingsaffald
Ingen afgift ved genanvendelse af jord på lukket deponi

27.03.2022
18:08:2012

PRAKSIS

§ 4 Slutafdækning og anlægsarbejder på deponiet er som udgangspunkt deponering

Modstykket til genanvendelsessporet er, at arbejder *på selve deponiet* som klart udgangspunkt anses for deponering. Højesteret fastslog i [SKM2004.233.HR](#) om støbesand leveret til etablering af topmembran og vækstlag på en kommunal losseplads, at afgiftspligten omfatter alt affald, der tilføres den registreringspligtige virksomhed – også når affaldet indgår i et anlægsarbejde. Landsretten var nået til samme resultat i [SKM2003.388.VLR](#).

Denne linje er videreført administrativt. I [SKM2015.529.SR](#) bekræftede Skatterådet, at brug af lettere forurenede jord ved slutafdækning af en deponeringsenhed var afgiftspligtig, mens ren jord til samme formål var fritaget efter § 9, stk. 2, nr. 1. Landsskatteretten nåede samme resultat i [15-2773108](#).

Denne del af praksis er dog overhalet af lovgiver. Ved afgiftssaneringspakken – [LOV nr 1728 af 27/12/2018](#) – blev § 9, stk. 2, nr. 1, udvidet med lettere forurenede jord til slutafdækning og til afdækning af asbestaffald med virkning fra 1. april 2019. Af de paragrafspecifikke bemærkninger fremgår begrundelsen:

Efter Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 719 af 24. juni 2011 om deponeringsanlæg er det tilladt at anvende lettere forurenede jord til slutafdækning. Det foreslås at fritage lettere forurenede jord, der anvendes til slutafdækning, for afgift. Der vil herved komme bedre overensstemmelse mellem Miljø- og Fødevareministeriets regler for deponeringsanlæg og Skatteministeriets afgiftsregler.

SKM2015.529.SR og Landsskatterettens afgørelse i 15-2773108 skal derfor læses som udtryk for retstilstanden **før 1. april 2019**. Efter denne dato er lettere forurenede jord til slutafdækning afgiftsfri, mens udgangspunktet om, at slutafdækning i øvrigt er en del af deponeringsaktiviteten, består uændret – det er alene fritagelseskataloget, der er udvidet. De miljømæssige krav til slutafdækningen findes i [bekendtgørelse om deponeringsanlæg](#), der bl.a. kræver, at nedlukning foretages løbende, og at den enkelte deponeringsenhed slutafdekkes i takt med, at den når den planlagte terrænuformning.

At grænsen kan være vanskelig, illustreres af [SKM2010.461.ØLR](#), hvor uforurenede jord med indhold af blandet byggeaffald efter frasortering blev anset for afgiftspligtig, fordi virksomheden ikke havde godtgjort, at deponeringen indebar en genanvendelse.

LOV

[Affalds- og råstofafgiftsloven § 9, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS

Landsskatteretten · Afgift af lettere forurenede jord anvendt til slutafdækning af deponi

28.10.2016

Skatterådet · Lettere forurenede jord i slutafdækning er afgiftspligtig

10.08.2015

§ 5 Kravet om klar fysisk, regnskabsmæssig og matrikulær adskillelse

Fordi afgiftsfriheden hviler på, at genanvendelsesaktiviteten ikke er en del af deponeringsvirksomheden, er adskillelsen det afgørende bevistema. Den juridiske vejledning, afsnit E.A.7.3.4, sammenfatter praksis således:

Efter praksis accepteres afgiftsfri tilførsel til specialdepoter, der er etableret i forbindelse med en registreringspligtig virksomhed, hvis der er en skarp adskillelse mellem specialdepotet og den registreringspligtige virksomhed. ... Ved

adskillelse ... er det i særlig grad de fysiske forhold, der er afgørende. Eksempler på accepteret adskillelse er hegn, herunder flytbare hegn, jordvold samt naturlig adskillelse som fx en bæk.

Konsekvensen af manglende adskillelse er indgribende. I [02-00971](#) fandt Landsskatteretten, at hele miljøanlægget afgiftsmæssigt måtte anses for ét afgiftspligtigt deponi, selv om dele af arealet blev anvendt til genanvendelsesaktiviteter. Afgiften beregnes da af alt tilført affald – hele omkostningsrisikoen ved en uklar indretning bæres altså af anlægsejeren.

I [SKM2022.134.SR](#) blev det gjort gældende, at armeringsnet i bunden og jordvolde i siderne udgjorde en tilstrækkelig afgrænsning, og at et 30 cm til 1 m tykt midlertidigt afdækningslag oven på det tidligere deponerede affald måtte være nok. Skatterådet afviste begge dele: cellen lå direkte oven på en aktiv deponeringsenhed og var derfor **ikke** et selvstændigt anlæg, og armeringsnettet var ikke sammenligneligt med de accepterede fysiske adskillelser. Spørgers henvisning til SKM2014.43.VLR blev afvist med, at dommen angik rensset jord til genanvendelse, ikke deponering af forurennet jord.

Omvendt viser [SKM2014.435.SR](#), hvad der skal til for at bestå prøven. Sagens elementer kan opstilles som en tjekliste:

- **Retlig adskillelse:** særskilt miljøgodkendelse, der udelukkende tillader genanvendelse på den pågældende enhed, og som forbyder deponering.
- **Fysisk adskillelse:** stejle, ufarbare skrænter i perimeteren og kun én central adgangsvej.
- **Proceduremæssig og regnskabsmæssig adskillelse:** identifikation af vognmand, indvejning på brovægt, registrering og fotodokumentation af nummerplade og læs, kameraovervågning samt tydelig skiltning til henholdsvis genanvendelses- og deponeringsområde.
- **Bemanding:** personale til stede med løbende kontrol.

Samme adskillelseskrav blev gentaget som udtrykkelig forudsætning i [SKM2019.262.SR](#). At kravet også har en ren regnskabsmæssig side, fremgår af forarbejderne til reglerne om midlertidig oplagring, hvor det blev gjort til en betingelse, at »affaldet opbevares fysisk adskilt fra andet affald, og at deponeringsanlægget fører et regnskab for det midlertidige oplagrede affald«.

LOV	Affalds- og råstofafgiftsloven § 9, stk. 1	Affalds- og råstofafgiftsloven § 11, stk. 5-6
PRAKSIS	Landsskatteretten · Hele miljøanlægget anset for afgiftspligtigt deponi trods genanvendelsesområder	27.11.2009
	Skatterådet · Afvisning af specialdeponi for forurennet jord oven på eksisterende deponi	21.03.2022
	Skatterådet · Affaldsafgift for biocoveranlæg på nedlukket deponi	15.05.2019
	Skatterådet · Ingen afgift ved genanvendelse af jord på lukket deponi	18.06.2014

§ 6 Fritagelseskataloget i § 9, stk. 2, og 3,5 pct.-grænsen i § 9, stk. 3

Fritagelserne er udtømmende opregnet og fortolkes efter ordlyden. [§ 9, stk. 2](#) fritager:

1. Rent jordfyld og ren jord tilført et deponeringsanlæg **som hele selvstændige læs** til daglig afdækning eller slutafdækning – samt lettere forurennet jord til afdækning af asbestaffald og slutafdækning.
2. Kompost, der opfylder kravene til anvendelse uden særskilt tilladelse efter [miljøbeskyttelseslovens § 19](#), til slutafdækning på lossepladser.
3. Affald, som fjernes fra **afsluttede** affaldsdeponeringsanlæg, der ikke er omfattet af § 11, stk. 5.

4. og 5. Aske og slagger fra separat forbrænding af specificeret risikomateriale henholdsvis kød- og benmel under nærmere betingelser.
5. Olie- og kemikalieforurenede sand fra kommunal strandrensning i hele, selvstændige læs.

Hertil kommer den kvantitative ventil i § 9, stk. 3: sten, tegl og brokker samt lettere forurenede jord, der overholder afskæringskriterierne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 7, 2000, kan tilføres afgiftsfrit, men samlet årligt højst med **3,5 pct.** af sidste års deponerede affaldsmængde eksklusive midlertidigt deponeret affald, i hele selvstændige læs, og kun til **daglig afdækning og interimsveje**.

Bestemmelsen blev indsat ved regelforenklingsloven fra 2002. Af de paragrafspecifikke bemærkninger fremgår både kvalitetskravet og formålet:

Bygge- og anlægsaffald i form af sten, tegl og brokker, der tilføres et registreringspligtigt anlæg, skal opfylde de kvalitets- og funktionskrav, der er til genanvendelse også uden for registreringspligtige anlæg. ... De nævnte fraktioner må således ikke indeholde forurenede stoffer, herunder stoffer, der kan give anledning til forurenende nedsivning til jord eller grundvand.

og videre:

Forslaget ... vil samtidig begrænse de affaldsmængder, der afgiftsfrit kan tilføres anlægget. Herunder begrænses muligheden dels for unødvendigt store anlægsprojekter og dels for en daglig afdækning, som er mere omfangsrig end nødvendigt på selve deponeringsanlæggene.

Beregningsgrundlaget blev præciseret ved LOV nr 127 af 27/02/2004, hvor grundlaget blev ændret fra den samlede tilførte mængde til sidste års **deponerede** mængde eksklusive midlertidigt deponeret affald, netop for at forhindre, at midlertidig deponering kunstigt udvidede den afgiftsfrie ramme; for nye anlæg beregnes mængden ud fra første års deponerede mængde. Selve procentgrænsen blev hævet fra 2 til 3,5 pct. ved LOV nr 1728 af 27/12/2018 med den begrundelse, at »en hævelse af grænsen til 3,5 pct. vurderes at dække deponeringsanlæggenes behov«, og at det ville få mere lettere forurenede jord anvendt under kontrollerede forhold på deponeringsanlæg frem for i bygge- og anlægsprojekter.

To formkrav går igen og overses ofte i praksis: kravet om **hele, selvstændige læs** (blandes fraktionen med andet affald, bortfalder fritagelsen) og kravet om, at anvendelsen skal være omfattet af anlæggets miljøgodkendelse – som forarbejderne udtrykkeligt forudsætter for lettere forurenede jord.

LOV

Affalds- og råstofafgiftsloven § 9, stk. 2-3

Miljøbeskyttelsesloven § 19

Opgørelse af afgiftspligtig vægt, fraførsel og tilbagebetaling efter § 12

§ 7

§ 12, stk. 1 bygger på et nettoprincip: den afgiftspligtige vægt for en afgiftsperiode opgøres som den tilførte mængde fratrasket vægten af den del af det **afgiftspligtige** affald, der igen er fraført i perioden, og overstiger fraførslen tilførslen, tilbagebetales afgiften for den overskydende vægt.

Ordet »afgiftspligtige« er afgørende. I [SKM2016.297.SR](#) om et landfill mining-projekt, hvor ca. 5.000 tons affald skulle graves op fra en etape, der var i drift 1979-1981 – altså før afgiftens ikrafttræden 1. januar 1987 – svarede Skatterådet nej til både modregning og tilbagebetaling:

Modregning efter vægt i mængden af tilført affald efter § 12, stk. 1, forudsætter efter bestemmelsens ordlyd, at der kan modregnes for fraført afgiftspligtigt affald.

Da affaldet dels aldrig havde været afgiftsbelagt, dels var fritaget ved fraførsel efter [§ 9, stk. 2, nr. 3](#) (affald fjernet fra afsluttede deponeringsanlæg), kunne der ikke opstå et tilbagebetalingskrav. Rådet fremhævede det bagvedliggende punktafgiftsprincip: tilbagebetaling forudsætter, at der tidligere **faktisk er betalt** afgift. Samme forståelse af ordet »tilbagebetaling« blev i [SKM2017.421.SR](#) understøttet med henvisning til Østre Landsrets dom i [SKM2017.155.ØLR](#), hvorefter det er en forudsætning for at opnå tilbagebetaling, at afgiften er betalt. I [SKM2017.421.SR](#) bekræftede Skatterådet omvendt, at der ved fraførsel fra et deponi **i drift** kan modregnes i mængden af tilført afgiftspligtigt affald ved opgørelsen efter § 12, stk. 1.

For farligt affald gælder et særligt værdibaseret lagerprincip i [§ 12, stk. 2](#), indsat i 2013. Der kan alene ske fradrag med den sats, som var gældende, da affaldet blev tilført deponiet, og senest tilført affald anses for fraført først. Forarbejderne forklarer princippet:

Ved modregning i den tilførte mængde affald efter den foreslåede ændring kan der alene ske modregning til den sats, som det fraførte affald tidligere er deponeret til. Afgiftsteknisk sker modregningen efter last-in-first-out princippet.

Af hensyn til historiske satser er dette ikke uvæsentligt: farligt affald var afgiftsfrit før 1. januar 2012, blev afgiftsbelagt med 160 kr./ton i 2012-2014 og med 475 kr./ton fra 2015.

Endelig hviler hele opgørelsen på vejning. Undlades korrekt måling, mister virksomheden ikke afgiftspligten, men bevisbyrden for opgørelsen. Det illustreres af [02-02469](#), hvor en kommune blev anset for afgiftspligtig af deponeret affald, herunder spildevandsslam, efter afmeldelse fra registrering, og hvor opgørelsen måtte foretages trods mangelfuld måling. Manglende benyttelse af forskriftsmæssig vægt er selvstændigt strafbelagt efter [§ 33, stk. 1, nr. 6](#).

LOV

Affalds- og råstofafgiftsloven § 9, stk. 2

Affalds- og råstofafgiftsloven § 12, stk. 1, 2

Affalds- og råstofafgiftsloven § 33, stk. 1

PRAKSIS	Landsskatteretten · Landsskatteretten om affalds- og spildevandsafgift ved deponering og mangelfuld måling	23.10.2009
	Skatterådet · Affaldsafgift og modregning ved fraførsel fra deponi	27.06.2017
	Skatterådet · Modregning eller tilbagebetaling af opgravet affald fra deponi	28.06.2016

§ 8 Efteropkrævning ved uregistreret virksomhed, ekstraordinær genoptagelse og straf

Registreringspligten indtræder af sig selv, når betingelserne i § 11 er opfyldt – den forudsætter hverken en afgørelse fra told- og skatteforvaltningen eller en aktiv kommunal anvisning. En virksomhed, der uden registrering deponerer eller anvender affald på en måde, der kan sidestilles med deponering, risikerer derfor efteropkrævning.

Et praktisk eksempel er [SKM2013.180.LSR](#) (sagsnr. 11-0299745), hvor et selskab uden fornøden tilladelse havde udspremt gips- og papiraffald. Landsskatteretten fandt selskabet registreringspligtigt og pligtigt at betale afgiften. Sagen illustrerer det almindelige mønster: når registreringspligten først er konstateret, opkræves afgiften af hele den tilførte mængde, og spørgsmålet forskydes til fristreglerne.

Den ordinære frist i [skatteforvaltningslovens § 31](#) kan fraviges efter [§ 32, stk. 1, nr. 3](#), når den afgiftspligtige

forsætligt eller groft uagtsomt har bevirket, at afgiftstilsvaret eller godtgørelsen er fastsat på et urigtigt eller ufuldstændigt grundlag.

Det er i den forbindelse afgørende, at reaktionsfristen i [§ 32, stk. 2](#) overholdes: ændringen skal varsles senest 6 måneder efter, at told- og skatteforvaltningen er kommet til kundskab om det forhold, der begrundet fristgennembruddet, og ansættelsen skal foretages senest 3 måneder efter varslingen. Den generelle dogmatik om ekstraordinær genoptagelse behandles nærmere under [skatteret-genoptagelse](#).

Overoverholdes registreringspligten ikke, kan der endvidere blive tale om strafansvar. Efter [§ 33, stk. 1, nr. 2](#) straffes med bøde den, der forsætligt eller groft uagtsomt undlader at lade sig registrere efter [§ 11](#), og straffen kan efter [§ 33, stk. 2](#) stige til fængsel i indtil 1 år og 6 måneder ved forsæt til afgiftsunddragelse, medmindre højere straf er forskyldt efter [straffelovens § 289](#). Juridiske personer kan pålægges strafansvar, jf. [§ 33, stk. 4](#).

Den strafferetlige side hænger tæt sammen med den miljøretlige. I [S-1017-10](#) idømte Højesteret et selskab bøde for ulovlig deponering af farligt affald i strid med [miljøbeskyttelseslovens § 33](#) sammenholdt med afgivelse af falsk erklæring, og sagen blev henført under [straffelovens § 289](#). Tilsvarende blev to selskaber i [3A-398/2024](#) idømt bøde for ulovlig deponering af forurenede vejopfejet jord i en råstofgrav efter jordforureningsloven, med konfiskation efter [straffelovens § 75, stk. 1](#). Ulovlig deponering udløser altså typisk en dobbelt reaktion: miljøstraf og efteropkrævet affaldsafgift.

LOV

[Affalds- og råstofafgiftsloven § 33, stk. 1, 2, 4](#)

[Skatteforvaltningsloven § 32, stk. 1, 2](#)

[Straffeloven § 289](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Miljøkriminalitet og skattesvig: Bøde til selskab for ulovlig deponering af farligt affald og falsk erklæring 25.05.2010

Byretten · Bødestraf til to selskaber for ulovlig deponering af forurenede vejopfejet jord i råstofgrav 26.09.2024

§ 9 Klagestruktur, bindende svar og bevisbyrde

Kompetencefordelingen på klagesiden er atypisk og bør kontrolleres, før en klage indgives. Efter [§ 1, nr. 1, i bekendtgørelse om afgørelse af visse klager i Skatteankestyrelsen](#) afgør Skatteankestyrelsen klager efter affalds- og råstofafgiftsloven

bortset fra afgørelser om afgiftspligt efter denne lovs kapitel 1 og 2, registreringspligt efter denne lovs kapitel 2, opgørelse af den afgiftspligtige mængde efter denne lovs § 1, stk. 2, § 2, stk. 2, og § 5, afgiftsfritagelse og afgiftsgodtgørelse efter denne lovs §§ 6 og 7 og § 9, stk. 2 og 3, samt den afgiftspligtige vægt efter denne lovs §§ 10 og 12.

De undtagne sagstyper – som netop udgør kernen i denne oversigt: afgiftspligt, registreringspligt, fritagelser og afgiftspligtig vægt – afgøres altså af **Landsskatteretten**, jf. [skatteforvaltningslovens § 11](#). Det forklarer, hvorfor praksis på området domineres af Landsskatteretten og ikke af Skatteankestyrelsen.

Sideløbende har Skatterådets bindende svar fået stor praktisk betydning, fordi anlægsejere typisk ønsker afklaring, **før** en ny enhed eller celle indrettes. Grænserne for det bindende svar følger af [skatteforvaltningslovens § 21](#). I [SKM2016.297.SR](#) blev et spørgsmål om afgift ved efterfølgende forbrænding af det opgravede affald **afvist**, fordi afgiftspligten efter kulafgiftsloven påhviler forbrændingsanlægget og ikke spørgeren – der forelå dermed ingen skattemæssig virkning for spørgeren. Anlægsejere bør derfor formulere spørgsmål, så de vedrører deres egen afgiftsposition. Om bindende svar generelt, se [bindende-svar-skatteraadet](#).

Bevismæssigt går to træk igen. For det første påhviler det virksomheden at godtgøre, at en tilførsel sker til genanvendelse og ikke til deponering – jf. [SKM2010.461.ØLR](#), hvor selskabet ikke havde godtgjort, at deponeringen indebar en genanvendelse. For det andet tillægges **miljøgodkendelsens indhold** afgørende vægt: i [SKM2014.435.SR](#) var det den særskilte godkendelse til genanvendelse, der bar afgiftsfriheden, og i [SKM2019.262.SR](#) blev det gjort til udtrykkelig forudsætning, at nyttiggørelsen skete i overensstemmelse med godkendelsen. Miljøretten og afgiftsretten er dermed i praksis koblet, selv om de formelt administreres af hver sin myndighed.

LOV

[Skatteforvaltningsloven § 11](#)[Skatteforvaltningsloven § 21](#)

PRAKSIS

Skatterådet · Affaldsafgift for biocoveranlæg på nedlukket deponi

15.05.2019

Skatterådet · Modregning eller tilbagebetaling af opgravet affald fra deponi

28.06.2016

Skatterådet · Ingen afgift ved genanvendelse af jord på lukket deponi

18.06.2014

Afgrænsning til forbrændingsafgift, indkomstbeskatning og miljøregulering

Affaldsafgiften ved deponering skal holdes adskilt fra tre nabosæt af regler, som ofte forveksles.

Forbrænding. Afgift ved forbrænding af affald følger ikke længere affalds- og råstofafgiftsloven, men er omlagt til energiafgifter efter kulafgiftsloven, jf. omlægningen ved lov nr. 461 af 12. juni 2009. Det blev udtrykkeligt lagt til grund i [SKM2016.297.SR](#), hvor spørgsmålet om afgift ved forbrænding af det fraførte affald måtte afvises, netop fordi afgiftspligten påhviler forbrændingsanlægget efter kulafgiftsloven. Se nærmere [energiafgifter](#).

Indkomstbeskatning af vederlag for at modtage jord. Den skatteretlige behandling af den betaling, en grundejer modtager for at modtage jord, er et selvstændigt spørgsmål. I [SKM2013.778.SR](#) fastslog Skatterådet, at vederlag for modtagelse af lettere forurenede jord til en jordvold ikke kunne behandles efter ejendomsavancebeskatningsloven, fordi der hverken var sket afståelse af ejendommen eller af middelbare rettigheder over den, og at beløbet ikke havde karakter af erstatning:

De indgåede aftaler om modtagelse af forurenede jord medfører ikke en overgang af ejendomsretten, og ejendommen eller middelbare rettigheder herover, kan derfor ikke anses for helt eller delvist afstået.

Beløbet skulle i stedet medregnes til den personlige indkomst efter statsskatteloven. Afgørelsen siger intet om affaldsafgiften, men den viser, at samme faktiske disposition kan udløse både afgiftsmæssige og indkomstskattemæssige konsekvenser.

Miljøregulering. De materielle krav til deponeringsanlæg – klassificering, membran- og perkolatssystemer, modtagekontrol, nedlukning og slutaftækning – findes i [bekendtgørelse om deponeringsanlæg](#) (tidligere [deponeringsbekendtgørelsen](#)) med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven, mens registrerings- og acceptprocedurer

er beskrevet i Miljøstyrelsens [vejledning i affaldsdeponering](#). Disse regler er ikke i sig selv afgiftsregler, men de leverer de faktiske og retlige forudsætninger, som afgiftsvurderingen bygger på – først og fremmest miljøgodkendelsens afgrænsning af, hvad der må modtages på den enkelte enhed.

LOV

[Affalds- og råstofafgiftsloven § 9, stk. 1](#)

PRAKSIS

Skatterådet · Modregning eller tilbagebetaling af opgravet affald fra deponi

28.06.2016

Skatterådet · Beskatning af vederlag for deponering af forurennet jord

05.11.2013

§ 11 Sammenfatning: seks tommelfingerregler for anlægsejeren

Praksis på området er stabil og forudsigelig, når man holder fast i, at afgiften er knyttet til **tilførslen** og ikke til den efterfølgende anvendelse. Følgende linjer kan udledes:

- Udgangspunktet er bredt.** Alt affald, der tilføres et registreringspligtigt anlæg, er afgiftspligtigt, jf. [§ 9, stk. 1](#) og Højesterets dom i [SKM2004.233.HR](#). Undtagelserne skal godtgøres af virksomheden.
- Genanvendelse er den eneste reelle udvej – og den er formbunden.** Efter [SKM2014.43.VLR](#) og [SKM2014.435.SR](#) kræves både særskilt miljøgodkendelse til genanvendelse, fysisk adskillelse og dokumenteret modtagekontrol.
- Fysisk adskillelse vejer tungest.** Hegn, jordvold eller naturlig barriere accepteres; armeringsnet eller et midlertidigt afdækningslag oven på en aktiv deponeringsenhed gør det ikke, jf. [SKM2022.134.SR](#). Svigter adskillelsen, anses hele anlægget for ét deponi, jf. [02-00971](#).
- Slutafdækning er deponering, medmindre fritagelseskataloget rammer.** Retstilstanden er ændret pr. 1. april 2019, hvor lettere forurennet jord til slutafdækning og asbestafdækning blev fritaget ved [LOV nr 1728 af 27/12/2018](#). [SKM2015.529.SR](#) og [15-2773108](#) angår perioden før.
- Tilbagebetaling forudsætter tidligere betalt afgift.** Landfill mining på gamle etaper giver ingen godtgørelse, jf. [SKM2016.297.SR](#), mens fraførsel fra et deponi i drift kan modregnes, jf. [SKM2017.421.SR](#). For farligt affald sker modregningen til den historiske sats efter LIFO, jf. [§ 12, stk. 2](#).
- Dokumentation er afgørende for både afgift og frister.** Korrekt vejning og regnskab efter [§ 10, stk. 3](#) og [§ 12](#) beskytter mod skønsmæssig opgørelse, jf. [02-02469](#), og mod at en manglende registrering kvalificeres som grov uagtsomhed med ekstraordinær genoptagelse efter [skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 3](#) til følge.

Af hensyn til aktualitet bemærkes, at der pr. juli 2026 ikke foreligger vedtagne, men endnu ikke konsoliderede ændringer af affalds- og råstofafgiftsloven ud over den gældende lovebekendtgørelse fra april 2025.

LOV

[Affalds- og råstofafgiftsloven § 9, stk. 1](#)[Affalds- og råstofafgiftsloven § 10, stk. 3](#)[Affalds- og råstofafgiftsloven § 12, stk. 2](#)[Skatteforvaltningsloven § 32, stk. 1](#)

PRAKSIS

Landsskatteretten · Afgift af lettere forurennet jord anvendt til slutafdækning af deponi

28.10.2016

Landsskatteretten · Hele miljøanlægget anset for afgiftspligtigt deponi trods genanvendelsesområder

27.11.2009

Landsskatteretten · Landsskatteretten om affalds- og spildevandsafgift ved deponering og mangelfuld måling

23.10.2009

Skatterådet · Afvisning af specialdeponi for forurennet jord oven på eksisterende deponi

21.03.2022

Skatterådet · Affaldsafgift og modregning ved fraførsel fra deponi

27.06.2017

Skatterådet · Modregning eller tilbagebetaling af opgravet affald fra deponi

28.06.2016

Skatterådet · Lettere forurennet jord i slutafdekning er afgiftspligtig	10.08.2015
Skatterådet · Ingen afgift ved genanvendelse af jord på lukket deponi	18.06.2014

REFERENCE Lovgrundlag

5 paragraffer

Affalds- og råstofafgiftsloven § 9 stk. 1, 2-3	Affalds- og råstofafgiftsloven § 10 stk. 1
Affalds- og råstofafgiftsloven § 11	Affalds- og råstofafgiftsloven § 12
Skatteforvaltningsloven § 32 stk. 1	

MATERIALE Citerede afgørelser

13 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		1
25.05.2010	Miljøkriminalitet og skattesvig: Bøde til selskab for ulovlig deponering af farligt affald og falsk erklæring	S-1017-10
BYRETTEEN · FØRSTE INSTANS		1
26.09.2024	Bødestraf til to selskaber for ulovlig deponering af forurennet vejopfejet jord i råstofgrav	3A-398/2024
LANDSSKATTERETTEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS		3
28.10.2016	Afgift af lettere forurennet jord anvendt til slutafdekning af deponi	15-2773108
27.11.2009	Hele miljøanlægget anset for afgiftspligtigt deponi trods genanvendelsesområder	02-00971
23.10.2009	Landsskatteretten om affalds- og spildevandsafgift ved deponering og mangelfuld måling	02-02469
SKATTERÅDET · ADMINISTRATIV MYNDIGHED		8
21.03.2022	Afvisning af specialdeponi for forurennet jord oven på eksisterende deponi	21-0811922
27.01.2022	Affaldsafgift for midlertidig oplagring før forbrænding	21-0575142
15.05.2019	Affaldsafgift for biocoveranlæg på nedlukket deponi	17-1771559
27.06.2017	Affaldsafgift og modregning ved fraførsel fra deponi	16-1821435
28.06.2016	Modregning eller tilbagebetaling af opgravet affald fra deponi	16-0055580
10.08.2015	Lettere forurennet jord i slutafdekning er afgiftspligtig	15-0581164
18.06.2014	Ingen afgift ved genanvendelse af jord på lukket deponi	14-1201567
05.11.2013	Beskatning af vederlag for deponering af forurennet jord	13-0213514